

Гібридна війна. Бойові дії на
Сході України.

План уроку

◆ Гібридна війна. Бойові дії на Сході України.

Гібридна війна

Що таке гібридна війна? Гібридна війна — це форма конфлікту, характерна для 21 століття, яка поєднує традиційні військові дії з неконвенційними методами, такими як інформаційні операції, економічний тиск, кібератаки, пропаганда, підтримка сепаратистів і використання недержавних збройних формувань. Вона не завжди передбачає відкрите оголошення війни, що дозволяє державі-агресору уникати прямої відповідальності.

Особливості гібридної війни Росії проти України: Початок: Росія почала застосовувати гібридну війну проти України після Революції Гідності в 2014 році, коли анексувала Крим і підтримала сепаратистів на Донбасі. Цей підхід дозволив Росії офіційно заперечувати свою пряму участь, називаючи дії "внутрішнім конфліктом" чи "громадянською війною".

- ◆ **Методи: Військові дії:** Використання "зелених чоловічків" (військових без розпізнавальних знаків), найманців і підтримка проросійських збройних груп (наприклад, "ДНР" і "ЛНР") із постачанням зброї, техніки та ресурсів через неконтрольовані ділянки кордону.
- ◆ **Інформаційна війна:** Поширення фейків, дезінформації та пропаганди через ЗМІ, соціальні мережі й російські телеканали для деморалізації українців, залякування населення та створення хаосу. Наприклад, фраза "Их там нет" стала мемом, що висміює заперечення Росією своєї присутності.
- ◆ **Економічний тиск:** Використання енергетичних ресурсів (газові війни 2006 і 2009 років) і торговельних обмежень як інструментів впливу.
- ◆ **Кібератаки:** Росія проводила хакерські атаки на українські урядові сайти, банки та інфраструктуру, щоб дестабілізувати країну.
- ◆ **Політичний вплив:** Підтримка проросійських політиків, партій і агентів впливу в Україні для розколу суспільства.

•**Наслідки для України:** Гібридна війна змусила українське суспільство об'єднатися, але також спричинила значні людські, економічні та територіальні втрати. Вона стала викликом для міжнародної безпеки, змусивши НАТО, ЄС і ООН шукати нові способи протидії таким конфліктам.

•**Світова реакція:** Захід визнав дії Росії гібридною війною, ввів санкції, але пряме військове втручання обмежене через ризик ескалації з ядерною державою (як зазначається в постах на X).

2. Бойові дії на Сході України

◆ **Контекст:** Бойові дії на сході України (Донецька та Луганська області) розпочалися в квітня 2014 року після анексії Криму Росією. Вони стали частиною російсько-української війни, яку з українського боку до 24 лютого 2022 року офіційно називали неоголошеною або гібридною війною.

Хід подій (2014–2022): Початок: 12 квітня 2014 року російські загони, керовані офіцерами спецслужб РФ, захопили міста Слов'янськ, Краматорськ і Дружківку. Вони озброїли місцевих колаборантів і створили "Донецьку народну республіку" (ДНР) та "Луганську народну республіку" (ЛНР), проголосивши їх "незалежність" після референдумів 11 травня 2014 року, які не визнані міжнародною спільнотою.

Антитерористична операція (АТО, 2014–2018): Україна розпочала операцію для відновлення контролю над окупованими територіями. У липні–серпні 2014 року українські сили звільнили значну частину Донбасу, зокрема Слов'янськ, але наприкінці серпня Росія ввела регулярні війська, що призвело до поразки під Іловайськом (серпень 2014) і Дебальцевим (лютий 2015).

- **Операція Об'єднаних Сил (2018–2022):** У 2018 році АТО трансформувалася в ООС із розширенням мандату для протидії гібридним загрозам. Бойові дії тривали на лінії розмежування, з періодичними ескалаціями, такими як обстріли, атаки дронів і ракетні удари.

- **Мінські угоди:** У 2014 (Мінськ-1) і 2015 (Мінськ-2) роках були підписані угоди для припинення вогню, але їх неодноразово порушували сепаратисти за підтримки Росії. Угоди передбачали відведення військ, обмін полоненими та політичне врегулювання, але не були повністю реалізовані.

Характеристика бойових дій: Гібридний характер: Росія використовувала партизансько-диверсійну тактику, прикриваючись місцевими жителями, і поєднувала бойові дії з інформаційними операціями. Артилерійський вогонь і ракети спричинили близько 80% жертв, а російські ПЗРК (переносні зенітно-ракетні комплекси) збивали українські гелікоптери (наприклад, під Слов'янськом у 2014 році).

Техніка та втрати: Використовувалися БМП, танки, артилерія, дрони й касетні боєприпаси. Україна зазнала значних втрат, зокрема в Іловайську (близько 366 загиблих) і під час збиття МН17 у липні 2014 року (298 жертв, включаючи цивільних).

•**Повномасштабне вторгнення (з 24 лютого 2022 року):** Росія розпочала відкриту війну, але бойові дії на Донбасі, які тривали з 2014 року, стали частиною більшого конфлікту. Наразі (на 25 лютого 2025 року) війна триває, з активними боями на сході, зокрема в Донецькій, Луганській, Запорізькій і Харківській областях. ЗСУ (Збройні сили України) використовують сучасну техніку (наприклад, чеські гаубиці DITA, РСЗВ Grad), але стикаються з інтенсивними атаками російської армії, включаючи авіаудари, артилерійські обстріли й дрони.

•**Ситуація на 2025 рік (за постами на X):** Бойові дії на сході залишаються інтенсивними, з постійними обстрілами, ракетними ударами та атаками дронів. Українські сили завдають втрат ворогу, але фронт залишається складним, особливо в районах, що межують із лінією фронту, де руйнування значні.